

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia wtorek, 17 grudnia 2019 r.

Poz. 6018

ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU

z dnia 29 listopada 2019 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Torfowisko Potoczek”

Na podstawie art. 19 ust. 6, w związku z art. 20 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, 2244, 2340, z 2019 r. poz. 1696, 1815) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Torfowisko Potoczek”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. 1. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie ekosystemu torfowiska wysokiego i boru i lasu bagiennego oraz charakterystycznej dla nich bioty oraz cennych gatunków fauny i flory.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) położenie rezerwatu w zmeliorowanej na początku XX w. i silnie odwodnionej dolinie;
- 2) obecna w granicach rezerwatu sieć ciągłe czynnych rowów drenujących złożę torfowe;
- 3) prowadzona w przeszłości eksploatacja znacznej części torfowiska;
- 4) zachowanie fragmentów torfowiska wysokiego (siedliska przyrodniczego z załącznika I Dyrektywy siedliskowej 7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą) oraz borów i brzezin bagiennych (siedlisko – 91D0 bory i lasy bagienne);
- 5) położenie rezerwatu w obrębie obszaru Natura 2000 Dolina Wieprzy i Studnicy PLH220038;
- 6) położenie rezerwatu w obrębie dużego kompleksu leśnego;
- 7) nieznaczna antropopresja wynikająca z turystyki i rekreacji.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 5. 1. Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej, z podaniem rodzaju, zakresu oraz lokalizacji tych działań określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

2. Lokalizację działań ochronnych wskazuje załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 6. 1. Określa się następujące ustalenia do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kępice oraz do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych:

w otulinie rezerwatu:

- 1) zachować dotychczasową formę użytkowania gruntów, tj. kompleks leśny z enklawami użytków zielonych;

- 2) nie lokalizować obiektów budowlanych, w tym małej architektury, z wyjątkiem obiektów służących celom ochrony rezerwatu oraz racjonalnej gospodarce leśnej;
- 3) nie wykonywać żadnych działań pogarszających warunki hydrologiczne torfowiska i jego zlewni, tj. mogących obniżyć poziom lub pogorszyć jakość jego wód.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku

Radosław Iwiński

Załączniki do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia 29 listopada 2019 r.

Załącznik nr 1

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków.

Lp.	Identyfikacja zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
<i>Zagrożenia istniejące wewnętrzne</i>		
1.	Sukcesja roślinności leśnej (głównie sosny) na torfowisku powodująca ustępowanie światłożądnych gatunków torfowiskowych.	1) Eliminacja sosny (oraz innych gatunków drzew) z torfowiska wysokiego; 2) okresowe usuwanie nalotu drzew.
<i>Zagrożenia istniejące zewnętrzne</i>		
2.	Drenaż wód z rezerwatu przez sieć czynnych rowów zlokalizowanych w granicach rezerwatu i połączonych z siecią melioracyjną osuszającą dolinę, w której położony jest rezerwat, powodujący degradację złoża torfowego i niekorzystne zmiany roślinności oraz ustępowanie cennych gatunków.	1) Wykonanie przetamowań na rowach odwadniających rezerwat; 2) remont obecnej/budowa nowej zastawki położonej w otulinie rezerwatu (przy jego południowej granicy); 3) monitoring hydrologiczny; 4) niewykonywanie w otoczeniu rezerwatu działań mogących obniżyć poziom wód gruntowych w rezerwacie i jego otulinie.
3.	Występowanie w fitocenozach borów i lasów bagiennych gatunku obcego siedliskowo - świerka pospolitego pochodzącego z obsiewu z otoczenia rezerwatu.	1) Usunięcie świerka ze wszystkich warstw drzewostanów; 2) okresowe usuwanie odnowienia świerka; 3) stopniowa eliminacja świerka z otoczenia rezerwatu.
4.	Okresowa nielegalna penetracja rezerwatu, wydeptywanie, zbiór grzybów i roślin oraz ich części, płoszenie zwierząt.	Utrzymanie/uzupełnienie oznakowania granic rezerwatu oraz tablic informacyjnych.
<i>Zagrożenia potencjalne zewnętrzne</i>		
5.	Gospodarka leśna w otulinie rezerwatu niedostosowana do potrzeb ochrony torfowisk, w szczególności rębnie zupełne, jednoczesne rębnie złożone na znacznych powierzchniach, nasadzenia gatunków geograficznie i ekologicznie obcych, stosowanie nawożenia.	Prowadzenie gospodarki leśnej w otulinie rezerwatu poprzez: 1) kształtowanie struktury gatunkowej i przestrzennej lasu zgodnej z jego potencjałem siedliskowym; 2) stopniowe usuwanie świerka z otoczenia rezerwatu, w miarę możliwości skorelowane w czasie z realizacją usuwania tego gatunku w rezerwacie. W wydzieleniach leśnych ze wskazaniami PUL - w trakcie wykonywania czynności pielęgnacyjnych i gospodarczych; w wydzieleniach bez wskazań – w ciągu 10 lat od wejścia w życie niniejszego planu;

		<ol style="list-style-type: none">3) dostosowanie stosunków wodnych w otulinie rezerwatu do potrzeb ochronnych torfowiska (odbudowa zdewastowanej zastawki lub budowa nowej, nie odnawianie rowów na łąkach sąsiadujących z północną częścią rezerwatu);4) prowadzenie cięć sanitarnych, pielęgnacyjnych i rębnych w sposób zapewniający w maksymalnym stopniu ochronę gleby i roślinności;5) niestosowanie rębni zupełnych o powierzchni powyżej 4 ha oraz jednoczesnych rębni złożonych o powierzchni powyżej 6 ha;6) zaniechanie użytkowania rębego przy granicy rezerwatu, w pasie o szerokości wysokości drzewostanu (około 30m).
6.	Prace ziemne naruszające relief terenu lub reżim wodny torfowiska, np. wydobywanie torfu i kopaliny w jego zlewni.	Niewykonywanie w otulinie rezerwatu prac ziemnych naruszających relief terenu lub reżim wodny torfowiska (obniżających poziom wód gruntowych).
7.	Wszelkie inne działania w granicach zlewni bezpośredniej torfowiska naruszające jego warunki hydrologiczne i/lub zmieniające skład hydrochemiczny wody.	Niewykonywanie w granicach otuliny rezerwatu działań pogarszających warunki hydrologiczne torfowiska i jego zlewni, tj. mogących obniżyć poziom lub pogorszyć jakość wód.
8.	Wzrost antropopresji.	<ol style="list-style-type: none">1) Utrzymanie/uzupełnienie oznakowania granic rezerwatu oraz tablic informacyjnych;2) nielocalizowanie w otulinie rezerwatu obiektów budowlanych niesłużących ochronie rezerwatu lub racjonalnej gospodarce leśnej.

Załącznik nr 2

Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej, z podaniem rodzaju, zakresu oraz lokalizacji tych działań.

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych ¹⁾
1.	Usunięcie sosny (oraz innych gatunków drzew) z torfowiska wysokiego.	Usunięcie wszystkich osobników sosny zwyczajnej: 1) powierzchnia zabiegu: ok. 0,2 ha; 2) szacunkowa masa do usunięcia: ok. 5 m ³ ; 3) prace wykonać w ciągu 5 pierwszych lat obowiązywania planu, w okresie X-połowa III, optymalnie przy pokrywie śnieżnej oraz przy użyciu sprzętu nie niszczącego pokrywy roślinnej; 4) ocena występowania nalotów sosny (oraz innych gatunków drzew) w obrębie torfowiska – co 5 lat; w razie potrzeby – usuwanie.	Oddz. 390c, biochora 1.
2.	Ograniczenie odwadniania złoża torfowego poprzez sieć rowów melioracyjnych.	Wykonanie i utrzymanie zapór piętrzących wodę: 1) 5 przetamowań – na rowie głównym (biegnącym wzdłuż zachodniej granicy rezerwatu) i na rowach bocznych; w razie potrzeby stwierdzonej w trakcie obowiązywania planu – możliwe zwiększenie ilości przetamowań; 2) przetamowania wykonać z worków (np. jutowych) wypełnionych materiałem miejscowym; na rowach bocznych pozostawić do zarośnięcia rowów i całkowitego zablokowania przepływu, na rowie głównym – do czasu określenia optymalnego poziomu piętrzenia (od 30 cm od dna rowu do ok. - 30 cm względem powierzchni gruntu), w razie potrzeby zastąpić przetamowania przez zastawki drewniane (wzmocnione narzutem kamiennym); 3) okres wykonania - pierwsze 5-lecie obowiązywania planu ochrony; 4) monitoring poziomu wody: montaż przynajmniej 2 urządzeń do automatycznego pomiaru poziomu wody gruntowej.	Oddz. 390b, d, i; biochory: 4, 6, 8, 9, 12.
3.	Usunięcie świerka z fitocenozy leśnych.	Usunięcie osobników generatywnych i juvenilnych świerka: 1) powierzchnia zabiegu: ok. 11,20 ha; 2) szacunkowa masa do usunięcia: ok. 220 m ³ ; 3) wykonanie prac w ciągu pierwszych 10 lat obowiązywania planu; 4) usunięcie większości pozyskanego świerka z rezerwatu (poza karpiną oraz ok. 5% wycinanych drzew, które należy pozostawić w całości jako martwe drewno do naturalnego rozkładu);	Oddziały: 390 b, 390 c, 390 d, 390 f, 390g, 390 h, 390 i; biochory: 2, 3, 4.

¹⁾ Oddziały leśne wg Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Warcino, obrębu Obłęż, na lata 2016-2025. Lokalizacja wg mapy stanowiącej załącznik nr 3 do zarządzenia.

		<p>5) wykonanie prac w okresie od początku X do połowy III, optymalnie przy pokrywie śnieżnej oraz przy użyciu sprzętu nie niszczącego pokrywy roślinnej;</p> <p>6) pozostawienie powstałych luk do naturalnej sukcesji, nie usuwanie odnowienia naturalnego innego, niż świerkowe;</p> <p>7) monitoring obecności świerka w podszycie co 5 lat, w razie potrzeby - usuwanie osobników świerka, które osiągnęły powyżej 50 cm.</p>	
4.	Utrzymanie/ uzupełnienie oznakowania granic rezerwatu oraz tablic informacyjnych.	<p>1) Odnowienie oznaczenia granic rezerwatu za pomocą zielonych, poprzecznych pasków na drzewach rosnących w pobliżu jego granicy (pojedynczy pasek obejmujący około połowę obwodu pnia, umieszczony na od zewnętrznej strony rezerwatu na wysokości ok. 1,5 m);</p> <p>2) ustawienie i utrzymanie tablic urzędowych oraz informacyjnych – wg potrzeb.</p>	<p>1) Na granicy rezerwatu;</p> <p>2) w pobliżu granic rezerwatu.</p>
5.	Ocena stanu zachowania torfowiska wysokiego.	Ocena co 5 lat w zakresie tożsamym z oceną siedliska 7110 wg metodyki PMŚ GIOŚ.	Oddział 390c; biochora 1
6.	Ocena stanu zachowania boru bagiennego.	Ocena co 5 lat w zakresie tożsamym z oceną siedliska 91D0 wg metodyki PMŚ GIOŚ.	Oddział: 390 b-i; biochory 2,3,4.
7.	Ocena stanu populacji cennych gatunków roślin: listery sercowatej <i>Listera cordata</i> , nasięźrzału pospolitego <i>Ophioglossum vulgatum</i> i rdestnicy alpejskiej <i>Potamogeton alpinus</i> .	Ocena liczebności populacji, stanu zdrowotnego, aktualnych zagrożeń oraz lokalizacja stanowisk; nie rzadziej niż co 5 lat.	Teren całego rezerwatu.

Załącznik nr 3

Lokalizacja działań ochronnych.

